

Notulen van de Algemene Ledenvergadering KNB d.d. 20 juni 2023

gehouden bij de Jaarbeurs - Mediaplaza te Utrecht

1. Opening door de voorzitter van de KNB

Annerie Ploumen, voorzitter opent de vergadering om 10.51 uur en heet de aanwezigen welkom.

2. Mededelingen

De voorzitter stelt de bestuursleden voor.

Ingekomen is het jaarverslag van het Kwaliteitsfonds 2022 waarvan het bestuur verslag aan de ledenraad heeft gedaan. Het jaarverslag dat aan de leden is toegezonden, wordt voor kennisgeving aangenomen.

De voorzitter doet verslag van de belangrijkste gebeurtenissen en bestuursactiviteiten van 2022.

Binnen de missie die is gericht op het bestaansrecht en toekomstbestendigheid van het notariaat zijn de woorden digitalisering, Futurepro(o)f en toegang tot het recht natuurlijk essentialia.

Wellicht wordt vandaag in de Eerste Kamer duidelijk of de digitale oprichting van een besloten vennootschap (DOBV) nog even op zich laat wachten of per 1 januari 2024 of mogelijk nog eerder eindelijk realiteit is. Bij de KNB is er de afgelopen jaren veel tijd, geld en energie in gestoken om van de DOBV een succes te maken. Het zal niet meteen storm lopen, maar de onderliggende techniek vormt de basis voor de volgende stap in de toekomst van het digitaal passeren, namelijk die in de vastgoedpraktijk (de leverings- en hypotheekakten).

Deze nieuwe fase in de digitalisering zal de praktijk flink veranderen. Niet alleen omdat processen efficiënter zullen worden, maar ook omdat de digitale samenwerking met ketenpartners belangrijker wordt. De voorbereiding daarvoor wordt onder meer getroffen in het programma Zorgeloos Vastgoed, waarin samen wordt opgetrokken met makelaars, het Kadaster, hypotheekverstrekkers en andere partijen. Fysieke en digitale samenwerking zijn beide belangrijk en verklaren ook de focus van de KNB, de prioriteiten en de onderlinge samenhang met de stakeholders. Ook het platform BIM Legal zoekt naar verdere digitalisering. De online 3D-visualisaties van juridische informatie zijn daarbij ook een aandachtspunt waar zowel de KNB als het Kadaster meekijkt.

Eén van de prioriteiten in 2023 is de digitale identiteit (via Notaris ID) die op initiatief van de KNB wordt ontwikkeld en in de markt gezet kan worden. Na jarenlange voorbereiding ziet het er naar uit dat NotarisID in de praktijk kan worden gebruikt. Ook hier ligt een strategische keuze aan ten grondslag. Toen jaren geleden werd begonnen met de ontwikkeling van NotarisID werd voorzien dat digitale identiteiten een belangrijke rol zouden gaan spelen in heel veel digitale processen, waaronder ook in veel notariële processen, en ook in het buitenland.

Omdat digitalisering niet vanzelfsprekend in het DNA van juristen zit, is de KNB afhankelijk van partijen waarvoor dat wel geldt. Helaas leggen die partijen niet altijd de prioriteit bij het notariaat zodat het van het grootste belang is zelf regie te houden op digitale ontwikkelingen die bepalend zijn voor de toekomst van het vak. Een digitale identiteit is er daar één van, de DOBV een andere, bij DOBV zijn digitale identiteiten uiteraard ook erg belangrijk en zijn de kennis en ervaring die we intussen hebben opgedaan samen met NotarisID zeer waardevol.

Zowel de komst van de DOBV als digitale identiteiten worden gestimuleerd door Europa. Beide vinden hun grondslag in Europese verordeningen en richtlijnen. Juist daarom heeft de KNB bij de totstandkoming van de Europese verordening die aan de DOBV ten grondslag ligt en de vertaling daarvan in Nederlandse wet- en regelgeving hard gelobbyd zowel in Europa als in Brussel om de positie van de notaris daar goed in te verankeren. Dat is ook een van de redenen waarom Europa en in het algemeen het buitenland, veel prominenter dan voorheen op de KNB agenda staat. Wet- en regelgeving komt steeds vaker vanuit Europa en het is dus essentieel dat we ook hier een “vinger aan de pols” houden en zorgen dat vanuit ons land ook gelobbyd blijft worden voor de positie van de notaris.

Bij de vertaalslag van de eIDAS-verordening, die gaat over het gebruik van digitale identiteiten, is vanuit de KNB continu aangedrongen op een zo hoog mogelijk beveiligingsniveau. Vooral omdat die het best aansluit bij de huidige notariële praktijk. Er zijn tot op heden weinig digitale identiteiten die hieraan voldoen. NotarisID wel en dat geeft het notariaat op dit terrein een voorsprong op andere partijen.

Hier blijft het echter niet bij. Vorig jaar november werd Chat GPT gelanceerd, een tool waarmee je kunt communiceren met het GPT-3-taalmodel van Open AI. Het is een interactief digitaal hulpmiddel dat is ontworpen om op een menselijke manier te communiceren, dus je kunt het gebruiken om vragen te stellen of opdrachten te geven. En zoals dat werkt bij Chat GPT heb ik deze uitleg van wat Chat GPT is, gekregen van Chat GPT zelf.

Chat GPT zorgt opnieuw voor een flinke stap voorwaarts in de verdere digitalisering van ons leven. En opnieuw vliegen de aankondigingen van het einde van diverse beroepsgroepen om de oren en ook hier geldt dat we deze digitale ontwikkeling beter kunnen omarmen dan afwijzen. Kunstmatige intelligentie betekent niet het einde van het notariaat, wel dat er veel door zal veranderen. De grote kunst is natuurlijk om AI zoveel mogelijk vóór je te laten werken. Dat zal helpen om de werkdruk te verlagen en de kwaliteit te verhogen. Bovendien moet het tijd en ruimte creëren die het notariaat wil besteden aan de menselijke maat van ons werk, de adviesfunctie en de toegang tot het recht, een andere belangrijke prioriteit van de KNB.

Een ander belangrijk onderdeel van de strategische agenda is het toekomstbestendige notariaat, het Futurepro(o)f notariaat. Op de wijze hoe dat moet worden gerealiseerd en gecommuniceerd naar de maatschappij wordt later teruggekomen.

Het notariaat moet toegankelijk zijn én blijven voor iedereen, fysiek én digitaal. Daarbij spelen bereikbaarheid, begrijpelijkheid en betaalbaarheid een grote rol. Duidelijk moet worden de preventieve werking van de notaris zodat mensen weten dat de notaris soms moet worden ingeschakeld. Ook voor mensen die de taal niet machtig zijn of mensen die anderszins beperkt zijn.

Een veranderende maatschappij, waaronder meer samengestelde gezinnen, maar ook de platformeconomie en innovatieve samenwerking, vragen om maatregelen van het notariaat. Dit voorjaar is in dit verband het eerste concrete product opgeleverd, de uitlegmodules “Wie zijn je erfgenamen” en “Wat regel je met een testament”, die samen met Steffie.nl zijn ontwikkeld. Deze uitlegmodules zijn bedoeld voor iedereen die behoefte heeft aan uitleg in eenvoudige taal en beeld, voor iedereen die extra uitleg kan gebruiken. Dit najaar volgt een opleiding die de KNB momenteel ontwikkelt om de communicatie met deze doelgroep voor notarissen gemakkelijker te maken.

Europa werkt intussen aan een AI-verordening en het is zaak daarbij als notariaat nauw bij dat proces betrokken te worden. Dat betekent dat de KNB ook moet investeren in AI, met zowel mensen als middelen en in Europa meer dan de vinger aan de pols moet houden.

Een voorschot nemend op hetgeen de bestuursleden Ed Engelen en Thijs Flokstra straks te melden hebben over respectievelijk de jaarrekening en begroting van de KNB en Nobilex, benadrukt de voorzitter hoe belangrijk het is de cijfers te voorzien van een goede context en te onderstrepen hoe belangrijk de verdere digitalisering voor de KNB en het notariaat is.

Niet alle dossiers waarmee de KNB het afgelopen jaar bezig is geweest, zijn genoemd maar de KNB was ook bezig met de voorbereiding en de verdere aanpassing van de Wna. De ontwikkelingen gaan langzaam maar de KNB is hiervoor afhankelijk van het ministerie J&V. Daarnaast werd veel aandacht besteed aan de Commissie Toegang Notariaat, waarvoor een noodcommissie met twee KNB-bestuursleden werd ingesteld. Tegelijkertijd wordt met het ministerie overlegd over de voorwaarden en afspraken waaraan notarissen moeten voldoen en die eind 2023 definitief moeten zijn. Er wordt veel gelobbyd en de KNB probeert zo zichtbaar mogelijk te zijn. Onder meer drie bestuursleden zijn druk bezig met de pensioenportefeuille, er is veel overleg met stakeholders, de gedragscode, de informatie beveiliging notariaat die nu is afgerond, de auditoren die worden opgeleid en er komen plotseling onderwerpen naar voren die meteen aandacht nodig hebben.

Meer informatie over de KNB-activiteiten in 2022 staat in de ALV-stukken.

Ronald van Schaik, directeur en eigenaar van Kaliber, een bureau voor intensieve digitale interactie, is gevraagd een presentatie te geven over de Futurepro(o)f momentcampagne die zij voor ons gemaakt hebben en die afgelopen week van start is gegaan.

De voorzitter neemt de agenda van de ALV door.

3. Vaststelling van het verslag van de ALV (huishoudelijk gedeelte), gehouden op 9 juni 2022

Het verslag wordt zonder opmerkingen ongewijzigd vastgesteld.

4. Financieel verslag ordejaar 2022

Barbara van Kampen geeft namens de ledenraad een toelichting op de jaarcijfers.

De leden van de Commissie van Advies (CvA) die belast zijn met de portefeuille financiën hebben de ledenraad geïnformeerd over de jaarstukken in de ledenraadsvergadering van 17 mei 2023. Daar zijn de jaarcijfers besproken met de ledenraad en het bestuur waarna de ledenraad de leden positief adviseert over de stukken. De ledenraad mandateert bestuurslid Ed Engelen om de financiële stukken verder toe te lichten.

In de ALV van begin juni 2022 werd teruggekeken op de coronajaren die het notariaat in Nederland veel economische voorspoed hebben gebracht. Op dat moment was de rente aan het stijgen en leek de inflatie erg hoog. In de tweede helft van 2022 werd duidelijk dat de rente voorlopig niet weer gaat dalen en in het najaar van 2022 waren er ongekend hoge inflatiecijfers. Ondanks deze economische tegenwind is 2022 voor het notariaat wederom een zeer positief jaar gebleken.

Al enige jaren wordt er begroot op voorzichtig interen op de reserves. Ook terugkijkend naar 2022 moet worden geconstateerd dat begroting en realisatie zelden in de pas lopen. In plaats van het begrote negatief resultaat van ruim 1,7 miljoen is een positief resultaat behaald van ruim 2 miljoen. Dat stemt slechts deels tot vreugde!

Het voor het notariaat voorspoedige jaar 2022 heeft geleid tot hogere dan verwachte inkomsten voor de KNB, vooral door meer bevragingen van het BRP en VIS en méér inschrijvingen bij zowel het CTR als het CLTR.

Daarnaast waren er andere positieve effecten op het resultaat door meevallers op het gebied van kosten. Sommige meevallers zijn te danken aan de mensen op het bureau, die prima werk hebben verricht door de kosten te beperken, maar andere meevallers betreffen zeker geen positieve ontwikkelingen. Zo heeft het project vernieuwing van het Basisregister Notariaat (BRN) forse vertraging opgelopen, waardoor wezenlijke kosten uiteindelijk zijn doorgeschoven naar boekjaar 2023. Dat heeft ook tot gevolg dat de afschrijving uiteindelijk een jaar langer zal doorlopen. Maar het uitstel van dit project heeft veel méér consequenties gehad. Een aantal IT-specialisten heeft meer tijd moeten besteden aan dit project waardoor andere IT-projecten die in de begroting waren meegenomen pas later konden worden opgepakt. Daarnaast waren er een vacature voor de manager van de afdeling Informatie & Procesoptimalisatie en diverse vacatures op de afdeling communicatie. Deze laatste hebben onder andere tot vertraging van het programma Futurepro(o)f geleid. De vertraging van projecten betekent dat de kosten in een ander boekjaar komen.

De implementatiewetgeving van de digitale oprichting van een BV heeft zoals bekend enkele jaren vertraging opgelopen. Goed nieuws is dat de Tweede Kamer het wetsvoorstel onlangs heeft aangenomen. Uitgerekend vandaag beslist de Eerste Kamer of het wetsvoorstel 27 juni 2023 een hamerstuk vóór het reces zal zijn, óf dat het inhoudelijk zal worden behandeld. Uiterlijk vandaag is er een zogeheten “Vorentscheidung”. Als het wetsvoorstel ook door de Eerste Kamer wordt aangenomen, gaat de KNB ervan uit dat de wet op 1 januari 2024 in werking treedt. Uitstel van kosten leidt tot positieve effecten voor wat betreft de rekening van baten en lasten, maar betekent geen afstel.

In 2022 waren er méér kosten met betrekking tot VIS, er is meer personeel ingehuurd en op ICT-gebied zijn er hogere kosten geweest ten behoeve van BRN, de digitale kluis en het PEC-platform. De grootste tegenvaller van 2022 betreft de post financiële baten en lasten. Was 2021 een ongekend goed jaar voor de beleggingen, 2022 was dramatisch voor de beleggingen. Het negatieve resultaat van ruim 1,2 miljoen betreft een momentopname. Deze post betreft geen daadwerkelijke uitgave. Boekhoudkundig moet het als een kostenpost worden verwerkt en dat vertekent het exploitatieresultaat behoorlijk. Om de betrekkelijkheid van deze kostenpost te laten zien: het resultaat van de beleggingen per 1 juni 2023 was ongeveer € 210.000 positief. In overleg met de accountant wordt het koersresultaat sinds boekjaar 2021 apart verantwoord en niet meer toegerekend aan de verschillende onderdelen van de KNB. Op bladzijden 38 tot en met 40 van de jaarrekening is de toelichting op de rekening van baten en lasten uitgebreider weergegeven.

Op pagina 41 is een gebeurtenis na balansdatum met betrekking tot Nobilex vermeld. In verband met de financiële reorganisatie van Nobilex heeft het bestuur onlangs besloten de lening van ABN AMRO bank over te nemen. In overleg met de account is dit in de jaarrekening opgenomen als een gebeurtenis na balansdatum. Thijs Flokstra zal later hierop nader ingaan.

Bij de vaststelling van het jaarverslag over 2022 is de vaststelling van de rekening van baten en lasten met betrekking tot het ordejaar 2022 een wezenlijk onderdeel.

De algemene reserves geven een goede indruk van de prestaties van de verschillende onderdelen van de KNB. Het KNB-bureau laat een positief resultaat zien van ruim €160.000. Er was een bedrag van ruim €300.000 negatief begroot. Het verschil laat zich deels verklaren door

hogere inkomsten uit de algemene bijdrage en het succesvolle jaarcongres. Verder is een aantal kosten lager gebleken dan begroot.

De post Onderwijs en Kandidatenzaken/Opleiding heeft vooral betrekking op de Permanente Educatie, zoals cursussen, congressen en trainingen. Deze post deint mee op het ritme van het behalen van PE-punten. 2022 was het eerste jaar van de PE-cyclus waardoor de inkomsten lager waren. Onderwijs en Kandidatenzaken sluit af met een negatief resultaat van ruim €87.000.

Kwaliteitstoetsing heeft betrekking op de audits. 2019 was het laatste jaar dat deze activiteiten voor rekening van de KNB kwamen. Met ingang van 2020 zijn deze kosten ten laste van de Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat gekomen. Vooralsnog wordt de reserve in stand gehouden, om op een later moment daaraan een passende bestemming te geven.

ICT & Procesoptimalisatie is financieel gezien het meest dynamische onderdeel binnen de KNB. De effecten van DOBV en BRN kwamen al ter sprake. Al met al heeft het erin geresulteerd dat I&P per saldo een positief resultaat van ruim 2,9 miljoen EUR heeft behaald. Begroot was een positief resultaat van ruim 1 miljoen EUR.

De Uitgeverij heeft in 2022 iets beter gepresteerd dan begroot. Naar verwachting zal te zijner tijd op de reserve worden ingeteerd als steeds meer brochures digitaal beschikbaar worden gesteld. De Afdeling rechtsvragen heeft als kerntaak het beantwoorden van algemene rechtsvragen die het notariaat aangaan. De afdeling heeft een negatief resultaat van ruim €36.000 behaald. De post Public Relations betreft de structurele uitingen op diverse social media, advertenties en diverse lobbyactiviteiten. De afdeling heeft ook in 2022 een beter resultaat behaald dan begroot. Op bladzijde 18 van het jaarverslag staat uitgebreid vermeld wat er allemaal op dat vlak is gebeurd.

Ook het CLTR heeft een beter dan begroot resultaat behaald. De positieve effecten ten opzichte van de begroting komen vooral door een hoger aantal inschrijvingen.

Tot slot zien staat in dit overzicht het “Financieringsresultaat”: het eerder genoemde koersverlies per 31 december.

Sinds 2017 is het de bedoeling dat op de bestemmingsreserve CTR wordt ingeteerd. Over het boekjaar 2022 laat het CTR een negatief resultaat zien van ruim €177,000, dat is beduidend minder negatief dan begroot. De oorzaken hiervan zijn vooral de veel hogere aantallen inschrijvingen.

De reserve voor het Hammerstein-portaal had zijn oorsprong in de herindeling gerechtelijke kaart in 2013. In de loop van 2021 is deze reserve uitgeput. Het is de laatste keer dat deze reserve in het jaarverslag terugkomt.

Het positieve resultaat van de post verzekeringen is vooral veroorzaakt door een hoger aantal notarissen. De reserve functioneert als buffer voor schommelingen in de premies.

Het onderzoeks- en ontwikkelingsfonds is bedoeld om kosten te dekken die samenhangen met de ontwikkeling van nieuwe notariële diensten. Dit jaar zijn er op dat gebied geen onderzoeken geweest die zijn bekostigd uit dit fonds.

In 2022 is geen beroep gedaan op het ondersteuningsfonds.

Als de voorzitter vraagt om het jaarverslag over het jaar 2022 vast te stellen, dan betreft dat ook de toerekening van het resultaat.

Het voorstel is om voor zowel de algemene reserves als de bestemmingsreserves het negatieve resultaat per onderdeel ten laste te brengen van de betreffende reserve en het positieve resultaat per onderdeel toe te voegen aan de betreffende reserve.

Als het jaarverslag over 2022 wordt vastgesteld, wordt ook de balans over 2022 vastgesteld.

Daar waar de aangepaste **begroting** voor het lopende jaar 2023 fors negatief is, wordt op dit moment nog een positief resultaat begroot voor 2024. Verwezen wordt naar bladzijden 23 en 24 van het jaarverslag.

Het notariaat en de KNB bevinden zich in een dynamische periode. Politiek gezien speelt er veel op zowel het Europese speelveld als nationaal gezien. Cybersecurity, Artificial Intelligence, digitale wallets en andere technologische vernieuwingen vragen steeds sneller te anticiperen en acteren en dat maakt begroten steeds moeilijker. Binnen de KNB wordt een aantal ontwikkelingen voorzien die mogelijk stevige invloed gaan hebben op de begroting voor 2024. De vertaling in het voorstel voor de ledenbijdragen 2024 staat op bladzijde 25 van het jaarverslag.

Op de ALV van vorig jaar is het voorstel van de ledenraad overgenomen om de ledenbijdragen jaarlijks te indexeren met de CPI van de maand oktober. Met uitzondering van deze inflatiecorrectie stelt het bestuur voor om de bijdragen voor het ordejaar 2024 niet te verhogen.

In 2017 heeft het KNB-bestuur besloten om voor kandidaat-notarissen, die destijds vaak min of meer noodgedwongen als freelancer werkten, een korting te geven op hun ledenbijdrage. In de ALV van 2018 is daarvan mededeling gedaan. De gedachte was dat op deze wijze kandidaat-notarissen met hun kennis en kunde mogelijk gemakkelijker behouden konden worden voor het notariaat. In maart 2023 heeft het bestuur besloten om met ingang van 1 januari 2024 deze korting te laten vervallen. Momenteel is de keuze om freelancer te zijn een veel bewustere. Voor de meeste notariskantoren is het erg lastig om voldoende medewerkers te vinden en er is dus geen noodzaak meer om als freelancer aan het werk te gaan. Een ieder die dat wil kan in loondienst terecht bij een kantoor. Een korting is dus niet meer nodig.

Door vaststelling van het jaarverslag over het ordejaar c.q. verslagjaar 2022 beslist de ALV:

- tot vaststelling van de rekening van baten en lasten;
- voor zowel de algemene als de bestemmingsreserves om het resultaat deels te onttrekken aan de betreffende reserves en deels toe te voegen aan de betreffende reserves, een en ander zoals in de overzichten is weergegeven;
- tot vaststelling van de balans;
- tot vaststelling van het bestuursverslag;
- tot vaststelling van het financieel verslag;

Daarnaast besluit de ALV:

- tot vaststelling van de begroting voor 2024

De penningmeester geeft gelegenheid tot het stellen van vragen.

Marco Stout, notaris in Zevenbergen, vraagt het woord. De inkomsten van de KNB bestaan globaal genomen enerzijds uit de reguliere jaarlijkse bijdrage en anderzijds de poortwachters-toeslag. Volgens het jaarverslag was die toeslag oorspronkelijk bedoeld voor NotarisID, dat nu min of meer in de afrondende fase zit zodat mag worden verwacht dat de toeslag gaat dalen. Volgens het jaarverslag zal de toeslag echter ook voor andere zaken worden gebruikt, onder andere de financiering van DOBV en met name ook voor leveringen en hypotheek. Dat is volgens de spreker niet juist omdat het bestuur de hoogte van de poortwachterstoeslag kan vaststellen terwijl de ALV de bijdrage vaststelt. De spreker vraagt het bestuur uit te leggen waarom ervoor is gekozen de financiering van toepassingen als DOBV via de poortwachters-toeslag te laten lopen en niet via de jaarlijks door de ALV vast te stellen bijdrage.

De penningmeester antwoordt dat daarvoor destijds is gekozen, toen er alleen sprake was van een scannerstructuur die een wezenlijk onderdeel was van NotarisID. Het bestuur beschouwt dat als een eerste insteek van de digitale ontwikkeling die ook nu niet kan worden voorspeld en waarvoor een flexibel instrument nodig is om de ontwikkelingen te volgen.

De voorzitter voegt hieraan toe dat de scannerstructuur en NotarisID het begin van de ontwikkelingen waren en dat de poortwachterstoeslag gebruikt zal worden voor de verdere ontwikkelingen. De voorzitter bevestigt de conclusie van Marco Stout dat de poortwachters-toeslag wordt voortgezet. De spreker had de voorkeur gegeven aan financiering via de leden-bijdrage zodat de ALV daarover had kunnen beslissen, en niet via een subsidiaire geldstroom.

4a. Vaststelling van de rekening van baten en lasten over het ordejaar 2022

De ALV stemt unaniem in met de vaststelling van de rekening van baten en lasten over het ordejaar 2022 (**BESLUIT**).

4b. Voorstel saldo rekening van baten en lasten ordejaar 2022 toevoegen aan algemene reserve

De ALV stemt unaniem in met het voorstel het saldo van de rekening van baten en lasten ordejaar 2022 toe te voegen aan de algemene reserve (**BESLUIT**).

4c. Voorstel tot vaststelling van de balans van het ordejaar 2022

De ALV stemt unaniem in met de vaststelling van de balans van het ordejaar 2022 (**BESLUIT**).

Nobilex

Thuis Flokstra geeft een toelichting op het dossier Nobilex. In 2018 is het product Nobilex in de markt gezet vanuit de gedachte dat innovatie op het gebied van digitalisering voor het notariaat noodzakelijk is. De KNB vond de bestaande softwareleveranciers onvoldoende vooruitstrevend. Het is een interessant en ingewikkeld traject, maar de basisgedachte dat het notariaat up-to-date en *state of the art* qua digitalisering moet zijn is strategisch niet veranderd; op basis daarvan worden bepaalde keuzen gemaakt om verder te gaan.

Nobilex is een aparte zelfstandige operatie. In het verleden is ervoor gekozen om Nobilex mede te laten financieren door externe financiers, in casu ABN AMRO die een lening heeft verstrekt voor een bepaald bedrag en die voorwaarden stelde onder andere in de vorm van rentebetalingen. Bij het aangaan van de lening heeft de KNB zekerheden verschaft: niet alleen op de activa van Nobilex, maar ook een borgstelling voor een groot deel van de openstaande som, ook hoofdelijk. De bank die zich in een comfortabele positie bevond was niet bereid tot aanpassingen. Zonder actie te nemen zou Nobilex de lening niet kunnen terugbetalen en zou het product kunnen omvallen. Derde partijen hebben de status van het product onderzocht om te bepalen of de KNB er vanuit het strategisch belang achter kon staan. Uit het herijkt business plan bleek dat het product een goede ontwikkeling doormaakt, nog niet is voltooid, dat er nog te weinig notariële afnemers zijn maar wel goede vorderingen maakt. Als het project nu wordt beëindigd leidt dat tot een verlies van investering, dat wellicht niet opweegt tegen het in de markt houden van Nobilex.

Na de ledenraad zo goed mogelijk te hebben ingelicht was de meerderheid van de ledenraad eind 2022 niet tegen herstructurering van Nobilex door het product in de markt houden en verder te kijken.

Het business plan wordt continu bewaakt en er worden stappen gezet om het product en de reorganisatie te realiseren. In 2023 wordt de reorganisatie doorgevoerd waarbij de KNB meekijkt en zo nodig eigen stappen zet. Zo is recentelijk de lening van ABN AMRO voor het nominale bedrag overgenomen. Het alternatief was wellicht het faillissement van Nobilex, geen mogelijkheden om terug te betalen waarmee een groot deel van de borgstelling aan de KNB zou worden onttrokken, evenals het andere deel van de daarbij betrokken partner. De KNB droeg het risico al. De gelden die de partner onder andere voor hun borgstelling beschikbaar heeft gesteld wordt gebruikt in een overeenkomst voor werkkapitaal voorwaarts, zodat het product de komende jaren verder kan worden ontwikkeld. Elk jaar werden/worden de te nemen stappen geëvalueerd. Er is een interim-directeur aangesteld om de bedrijfsorganisatie te stabiliseren zodat de mensen die te veel bezig waren met het reilen en zeilen van de business in plaats van het verkopen en ontwikkelen van het product daar de ruimte voor krijgen. Daardoor is er rust in de organisatie gekomen en kan worden bekeken of extra mensen moeten worden aangenomen of juist moeten vertrekken. Daarnaast is er de financiële reorganisatie in het kader waarvan de ABN AMRO is uitgenomen terwijl gekeken zal worden naar de bedragen die de komende tijd nodig zijn om het product op een niveau te brengen waarop het zelfstandig kan functioneren. Het business plan veronderstelt dat in 2027/2028 zwarte cijfers verschijnen, maar dat is te ver weg en de reden dat het business plan steeds wordt herijkt. Daarvoor is een adviesgroep opgesteld waarvan Thijs Flokstra namens de KNB deel uitmaakt omdat het om geld van de KNB gaat. Nobilex blijft een zelfstandige organisatie.

Er worden geen vragen gesteld noch opmerkingen gemaakt.

Campagne “Het Moment” bij winkelcentra en benzinestations

Ronald van Schaik van Kaliber Interactive legt uit welke strategie is gekozen voor de campagne in het kader van “Futurepro(o)f notariaat voorbij de klerken, kano’s en aktes”. De missie van de KNB is dat de notaris duidelijkheid en vertrouwen biedt door te adviseren, rechtshandelingen te certificeren en te registreren maar het is volgens de strategische agenda de bedoeling dat de notaris zich ondernemend opstelt en een rol als adviseur en gids in de samenleving vervult, gebaseerd op kennis en de verbinding met de maatschappij en cliënten. Daarmee komt het notariaat in een verandertraject terecht.

In de campagne zijn video’s te zien die de belangrijke rol van de notaris op cruciale momenten in het leven en de eigenschappen van het notariaat, laten voelen. De campagne die zichtbaar is op online media en in media, gericht op de notaris, sprak zodanig aan dat de productie werd aangepast om ook de aantrekkelijkheid van het notariaat te benadrukken.

Bij de KNB denkt een jong team mee over volgende campagnes, het werven en selecteren van jonge kandidaten, het organiseren van evenementen voor jonge kandidaten om hen met elkaar en met werkgevers in contact te brengen.

6. Rondvraag en sluiting

Arief van Rhee, notaris in Amsterdam, is aanvoerder van het Nederlands elftal van notarissen dat aan het WK deelnam. Namens de aanvoerder van het Oekraïens elftal doet de spreker een beroep op de KNB om een bijdrage te leveren aan het platform voor de ondersteuning van de families van notarissen in de Oekraïne en daaraan ook ruchtbaarheid te geven omdat ook particuliere initiatieven welkom zijn. De spreker geeft het Oekraïens teamshirt aan de voorzitter die haar dank uitspreekt en toezegt aandacht te schenken aan het platform. Ook CNUE besteedt aandacht aan de Oekraïne.

De voorzitter bedankt Corinne Elgers en haar team voor de voorbereidingen van de ALV en alle sprekers voor hun bijdragen. De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun aanwezigheid en sluit de vergadering om 12.32 uur.